

אחרים של לחות דבוקים, הגוררים שימוש, טיפול או מגע בכל תחמוצת עופרת, או העברתה; וכן (2) בכל חדר שבו עוסקים בתחמוצת עופרת גלמית או בהדבקה.

(xii) העבדה בשערות-סוס מסין או מאיחוד הריפובליקות הסוויטיות הסוציאליסטיות, שלא חוטא.

(xiii) העבדה בייצור כרומה או דרכרומה של אשלגן או נתרן, או בשימוש בחמרים אלה, בהעברתם או בטיפול אחר בהם בקשר אל ייצורם.

(xiv) העבדה בגיגית או בכלי כלשהם, המשמשים בציפוי חשמלי או בהחמצה של חפצי מתכת באמצעות אלקטרוליט, המכיל חומצה כרומית או תרכובות-כרום אחרות, או בתהליך כלשהוא שלאחר-מכן.

(xv) העבדה בייצור נגזרות של פיגול חנקני או אמידופינול, או של בנזין או ההומולוגים שלו, והכנת חמרי-נפץ מתוך שימוש בכל חומר מן החמרים האלה.

(xvi) העבדה בייצורם של מזרונים-בידוד, או בקשר אל כך, בערבובו או בפיטומו של אסבסטוס ביד, בניקוי שקים, בתאים או במכשיר לשיקוטו או לסינונו של אבק, בתאים המכילים אסבסטוס מפורר, או בקילופם או בשחיקתם של גלילים, לרבות מנסרות ניפוך או חלק אחר של-מכונת-ניפוך.

(xvii) העבדה בנשיאת שיירי טין בייצורם או בקישוטם של כלי-חרס.

(xviii) הרמתו, נשיאתו או העברתו בדרך אחרת של כל מטען כבד עד-כדי-כך שיהיה עלול לגרום לו חבלת-גוף.

חלק ב.

(i) העבדה בבניית אניות על אנייה עד-אשר יושמו לחות הסיפונים, או על פיגום שמעל למפלס הקרקע.

(ii) ניהול מטווח צבוע בתרכובת עופרת.

(iii) העבדה בכל תהליך ציפוי באימל לצורך ציפויין הויגני וקישוטן של מתכת או זכוכית.

(iv) ציפוי בבדיל — היינו, הטבלה וניגוב של כל מתכת בתהליך חיפוייה בתערובת בדיל ועופרת או בעופרת בלבד, מקום שמשמשים בחומצה הידרוכלורית או בכל מלח של אותה חומצה.

(v) העבדה בכל תהליך עופרת בצריפת חמרים מכילי עופרת, ייצור עופרת אדומה או כתומה וייצור פתיתי תחמוצת-עופרת (ליתארג).

(vi) טיפול או שימוש בתמיסות צלולזה.

(vii) העבדה בכל תהליך עופרת בייצור גומי.

חלק ג.

(i) העבדה בכל חלק של מקום קיבולת, שבה עוסקים בתהליך כלשהוא מן התהליכים הבאים:—

(א) תהליך התכתה או ניפוחה של זכוכית, פרט לזכוכית מנופחת במנורות; או

(ב) תהליך ריפוייה של זכוכית, פרט לסבלאות זכוכית או לחות זכוכית; או

(ג) אידיי תמלחת בברכות-מלח פתוחות או ייבוש מלח בתנורים.

(ii) עבודה בכל תהליך שהוא בכל בית-מלאכה ליציקת פליו.

(iii) העבדה בכל תהליך-עופרת בייצור גומי.

(iv) העבדה בכל תהליך-עופרת בצריפת חמרים מכילי עופרת, ייצור עופרת אדומה או כתומה וייצור פתיתי תחמוצת-עופרת (ליתארג).

ג'. ה. ו. שאו

מנהל ענייני הממשלה.

10 ביולי, 1945.

פקודת העבדת נשים,

מס' 20 לש' 1945.

פקודה הבאה לתקן ולאחד את החוק בעניין העבדתן של נשים.

חוק יחזק בידי הנציב העליון לפלשתינה (א"י), בעצתה של המועצה הפלשתינאית (א"י), לאמור:—

1. סקודה זו תיקרא פקודת העבדתן של נשים, 1945. עם קצ.

2. כפקודה זו יהיו למנחים הבאים הפירושים שבצדם, אלא-אם יחייב עניין הכתוב פירוש.

פירוש אחר:—

„אשה“ פירושה כל אדם ממין נקבה מגיל שמונה-עשרה שנה ומעלה.

„בודק“ פירושו פקיד מחלקת העבודה, שמינהו הנציב העליון להיות בודק ראשי של עבודה, בודק עבודה או סגן בודק עבודה ;
 „בן-משפחה“ פירושו הבן, הבת, או הבעל או האשה של האדם, שעל משפחתו מרמזים הדברים.

„חבלת-גוף“ כוללת פגיעה בבריאות.
 „לילה“ פירושו תקופה של אחת-עשרה שעות רצופות — לכל-הפחות, שבה נכלל פרק-הזמן שבין שעה עשר בערב ושעה חמש בבוקר ;

„מלאכה או משלח-יד מסוכנים“ פירושה מלאכה או משלח-יד שלדעת הנציב העליון במועצה הם מלאכה או משלח-יד שיש בהם משום סיכון של חבלת-גוף לבני-האדם המועבדים בקשר אליהם, והנציב העליון במועצה הכריז עליהם כמלאכה או כמשלח-יד מסוכנים, בכללים שהותקנו לפי סעיף 4, והמונח כולל כל מלאכה או משלח-יד שפורטו מזמן לזמן בנספח לכללים הכלולים בתוספת ;

„מנהל“ פירושו מנהל מחלקת העבודה, והוא כולל כל משנה למנהל ;
 „הפקודה הזאת“ כוללת כל כלל שהותקן לפי הפקודה הזאת, וכל הודעה שנמסרה לפי כלל כזה ;

„קיבולת“ פירושה כל קיבולת תעשייתית וכל אחד מן המוסדים, השירותים או הקיבולות הבאים, בין שהוא ציבורי, ובין שהוא שיתופי או פרטי (לרבות מוסדים, שירותים או קיבולות של ממשלת הוד רוממותו או כל מחלקה ממחלקותיה, או של ממשלת פלשתינה (א"י) או כל מחלקה ממחלקותיה, או של כל עירייה או מועצה מקומית או כל מחלקה ממחלקותיה) —

(א) כל מוסד או משרד מסחרי, לרבות מוסדים שכל עסקם או עיקרו הוא מכירתם, קנייתם, הפצתם, ביטוחם, השאלתם או הנהלתם של סחורות ומשאומתן בהם, או כל-מיני שירות ;

(ב) כל מוסד או שירות אדמיניסטרטיבי, שהמועבדים בו עוסקים בעיקר בעבודת פקידות ;

(ג) כל קיבולת עיתונאית ;

(ד) כל מוסד המטפל בילדים, או בבני-אדם זקנים, עניים מרודים, תשושים, לקויים בשכלם או חולים, או דואג להם ;

(ה) כל בית-אוכל, קפה, מועדון, מלון, מסעדה או מוסד אחר לסעודה קלה לרבים ;

(ו) כל מוסד לשעשועים לרבים בגדר מובנה של פקודת השעשועים הציבוריים, 1936 ;

(ז) כל שירות שידור, דואר או קשרי-ידעיות למרחוק, או כל מוסד לייצור סרטי ראינוע או קולנוע ;

(ח) כל מוסד מסחרי ותעשייתי מעורב, שאינו נכנס כולו בגדר אחד מן הסוגים שלעיל,

אולם אין המונח כולל —

(i) כל קיבולת חקלאית, או

(ii) כל קיבולת, שאינה קיבולת אשר בה עוסקים בכל מלאכה או משלח-יד מסוכנים, ושבה מועבדים רק בני משפחת בעליה ; או

(iii) שירות-בית בבתים פרטיים ;

„קיבולת תעשייתית“ פירושה כל קיבולת תעשייתית ציבורית, שיתופית או פרטית (לרבות כל קיבולת תעשייתית של ממשלת הוד רוממותו או כל מחלקה ממחלקותיה, או של ממשלת פלשתינה (א"י) או כל מחלקה ממחלקותיה, או של כל עירייה או מועצה מקומית או כל מחלקה ממחלקותיה) והמונח כולל כל קיבולת שתכליתה כל פעולה מן הפעולות הבאות, או העסוקה בכל פעולה מן הפעולות הבאות :—

(א) הסגלה לממכר, שינוי, כיתות, ניקוי, הריסה, מירוק, ייצור, עיטור או תיקון של כל מצרך, או תעביר (טראנספורמציה) של כל חומר, בניית אניות, חילו, חילוף או מסירה של חשמל, תפלוגת או ייצור של כל-מיני גז או כוח מניע, או תפלגתם או טיהורם של מים, או חימום ;

(ב) שינויים, בנייתם, הריסתם, קיומם, חיזוק בדקם וקימומם או תיקונם של כל אחד או יותר מאחד מן המפעלים או המבנים הבאים :—

מס' 5 ש' 1935.

בניינים, מסילות-ברזל, מסילות-טראם, נמלי-אוויר, נמלים, אננים, מסעדים ומזוזים. מפעלי הגנה בפני שטפונות או סחף-קרקע או כרסום-חוף, תעלות, מפעלים לצרכי ניווט בפנים הארץ — בין במים ובין באוויר, דרכים, מנהרות, גשרים, מובילי-דרכים (ויאדוקטים), ביבים, תעלות-ניקוז, בארות, מפעלי השקאה או ניקוז, מתקנים לקשרי ידיעות למרחוק, מפעלים לייצורם או תפלתם של חשמל או גז, קווי-צינורות, מפעלי מים או קיבולות העוסקות בעבודה אחרת כיוצאת באלה, או בהכנה לכל עבודה או מבנה כאלה, או בהנחת יסוד להם ;

(ג) העברת נוסעים או סחורות בדרכים, במסילות-ברזל, בדרכים-מים בפנים המדינה או באוויר, לרבות הטיפול בסחורות באננים, רציפים, רציפי טעינה ופריקה, מחסנים או נמלי-אוויר, אך להוציא העברה ביד ;

(ד) כרייה, חציבה או מפעלים אחרים להפקת מחצבים מן האדמה או מהים או מכל נהר, אגם או דרך-מים בפנים המדינה ;

(ה) חפירה ארכיאולוגית ;

„שבוע“ פירושו תקופה רצופה של שבוע ימים.

הגדרת העברה.

3.—(1) אשה העובדת בקיבולת, בין בשכר ובין שלא-בשכר, בין בתהליך ובין בניקוי כל חלק של מקום הקיבולת, או בניקוי או בסיכתו של כל חלק של כל מערכת-מכונות או מוסדה של קיבולת, או בנשיאתן, איסופן או מסירתן של סחורות, בשליחויות, או בעבודת פקידות או כל מין אחר של כל עבודה שהיא, הכרוכה בקיבולת או קשורה אליה, יהיו רואים אותה — פרט למקרים שבהם נקבעה קביעה אחרת בפקודה הזאת — כאילו היא מועבדת בה לצרכי הפקודה הזאת, או לצרכי כל משאומתן משפטי לפי הפקודה הזאת.

(2) נמצא אדם כל-שהוא במקום קיבולת תעשייתית או עליו — בכל זמן שבו נעשית עבודה או כל מכונה שבו נמצאת בתנועה — פרט להפסקות לסעודות או למנוחה, יהיו רואים אותו אדם — לצרכי הפקודה הזאת — כאילו היה מועבד או בקיבולת התעשייתית, עד שיוכח היפוכו של דבר.

(3) לצרכי הפקודה הזאת יהיו רואים שולליה כאדם מועבד.

כוחו של הנציב העליון במועצה להחליט כללים.

4. הנציב העליון במועצה רשאי להתקין כללים, בדבר-כלל, לשם ביצוע הוראותיה של הפקודה הזאת, ובמיוחד רשאי הוא — אך בלי לפגוע בכללותו של הכוח הנ"ל — להתקין כללים —

(א) המכריזים אי-אלה מלאכות או משלח-יד הם מלאכות או משלח-יד מסוכנים לצרכי הפקודה הזאת ;

(ב) הקובעים את התנאים שלפיהם מותר להעביד נשים בקיבולת כל-שהיא ;

(ג) המטילים חיובים על בני-אדם בשעה שהם מעבידים נשים בקיבולת כל-שהיא ;

(ד) הפוטרים קיבולת כל-שהיא מהוראותיה של הפקודה הזאת, כולן או מקצתן ;

(ה) הקובעים הוראות בדבר רישומן של קיבולות תעשייתיות, שבהן מועבדות נשים ;

בתנאי כי הכללים הכלולים בתוספת יעמדו בתקפם עד שישינו או יופקעו בכללים שיותקנו לפי הסעיף הזה.

יכולותיהן של מועצות עיריות ומועצות מקומיות.

5.—(1) כל מועצת-עירייה או מועצה מקומית יכולה להתקין חוקי-עזר, המטילים צמצומים חמורים מן הצמצומים, שהוטלו לפי הפקודה הזאת, על העבדת נשים בכל קיבולת, שאינה קיבולת תעשייתית, שבתחומי איזור מועצת העירייה או המועצה המקומית, הכול לפי העניין.

(2) כל חוקי-עזר, שהותקנו בידי מועצת עירייה או מועצה מקומית לפי הסעיף הזה, יאשרם הנציב העליון, ולמרות כל דבר האמור בסעיף 9 של פקודת המועצות המקומיות, 1941, לא יהיה צורך שמשל המחוז יאשר כל חוקי-עזר כאלה שיותקנו בידי מועצה מקומית.

מס' 36 פ"ש' 1941.

(3) כל חוקי-עזר, שהותקנו בידי מועצת עירייה או מועצה מקומית לפי הסעיף הזה, יכולים לכלול הוראה בדבר הגשמתם בידי מועצת העירייה או המועצה המקומית, הכול לפי עניין, ובדבר מינוי בודקים, ואותם בודקים יהיו רשאים להשתמש — לצורך ביצועם של חוקי-העזר הנ"ל — בכוחות שהוענקו לבדק בפקודה הזאת, יבצעו — לשם הצורך הנ"ל — את החובות שהוטלו על בודק בפקודה הזאת.

(4) כל דמים, קנסות ודמיינשים, שנגבו לפי חוקי-עזר כל-שהם שהותקנו בידי מועצת עירייה או מועצה מקומית לפי הסעיף הזה, ישולמו לקופת מועצת העירייה או המועצה המקומית, הכול לפי העניין, ויהיו חלק מקרנותיה.

6. לצורך ביצועה של הפקודה הזאת, יהיה כוחו של בודק יפה לעשות את הדברים הבאים, כולם או מקצתם, דהיינו:—

כוחותיהם של
בודקים.

(א) להיכנס — בין ביום ובין בלילה — למקום כל קיבולת, בשעה שיש לו סיבה מסתברת להאמין עליו כי מועברת בו אשה, ולערוך בו בדיקה ובחינה, ולהיכנס ביום לכל מקום, שיש לו סיבה מסתברת להאמין עליו כי הוא מקום קיבולת כל-שהיא, ולערוך בו בדיקה ובחינה;

(ב) לדרוש את הראייתם של הפנקסים, תעודות-אישור, הספרים, ההודעות והתעודות, המתנהלים בהמשך לפקודה הזאת, ולבודק, לבחון ולהעתיק כל אחד מהם;

(ג) לחקור — בין בהיותו לבדו ובין במעמד כל אדם אחר, כפי שימצא לנכון, בדבר עניינים שלפי הפקודה הזאת — כל אדם, שימצאו במקום כל קיבולת, או עליו, או שיש לו סיבה מסתברת להאמין שהוא מועבר בקיבולת, או היה מועבר בה במשך שלושת החדשים הקודמים, ולדרוש מכל אדם כזה כי יחקר כנ"ל ויחתום על הצהרת אמתותם של העניינים שעליהם נחקר כנ"ל; ואולם באופן כזה, שלא יידרש אדם — לפי ההוראה הזאת — לענות על כל שאלה או להעיד כל עדות, שתהינה גוטות להרשיעו הוא עצמו;

(ד) לקחת אתו שוטר, אם יש לו סיבה מסתברת לחשוש למפרע רציני כל-שהוא בביצוע חובתו.

7. לכל בודק תומצא תעודת-אישור על מינויו, וכשהוא מבקר במקום קיבולת כל-שהיא או במקום כל-שהוא שיש לו סיבה מסתברת להאמין שהוא מקומה של קיבולת כל-שהיא, יראה (י"ד פתוחה) — אם יידרש על-יך — את תעודת-אישור ה"ל למעביד או לאדם אחר הממשש במשרת-הנהלה אחראית בקיבולת או במקום, הכול לפי העניין.

תעודת-אישור על
מינויו של בודק.

8. כל אדם המעביד או שהעביד כל אשה בקיבולת כל-שהיא, וכל סוכן או מועבר של אותו מעביד, ימצאו לבדוק — לאחר שיידרשו על-יך — את כל הדיעות שברשותם בדבר עניינים שבפקודה הזאת. אותו מעביד, סוכניו ומועבריו, ימצאו — בדרך-כלל — את האמצעים שידרשם הבודק, משום שהם נחוצים כדי להיכנס, לבדוק, לבחון, לחקור או להשתמש באופן אחר בכוחו לפי הפקודה הזאת בקשר אל קיבולתו של אותו מעביד.

חובה להמציא
ידיעות.

9. מקום שדרוש לפי הפקודה הזאת לרשום רשומה כל-שהיא בכל פנקס, תעודת-אישור, ספר, הודעה, או תעודה, תהיה רשומה, שנרשמה בידי מעביד או מטעמו, עשויה להיות מתקבלת — כעדות שעליו — בדבר העובדות שהורצו בה, והעובדה שלא נרשמה רשומה כל-שהיא, הנדרשת כנ"ל מבחינת שמירת הוראה כל-שהיא של הפקודה הזאת, תהיה עשויה להיות מתקבלת כעדות שלא נשמרה ההוראה הזאת.

הוראות מיוחדות
בדבר עדות.

10.— (1) כל אדם, המעביד כל אשה כנגד הוראותיה של הפקודה הזאת, או העובר עליהן, או חדל מלמלא אחריהן, יאשם בעבירה, מתוך כפיפות להוראות שנקבעו בפקודה הזאת להלן. (2) מועברת אשה בקיבולת כל-שהיא כנגד הוראותיה של הפקודה הזאת, יאשם בעבירה האדם הממונה על אותה קיבולת בזמן אותה העבדה.

עבירות.

(3) מקום שהוכח כי עבירה על הפקודה הזאת, שעשתה אותה חברה או אגודה שיתופית, נעשתה בהסכמתו או בסיועו החשאי של כל מנהל, מנהל-עסקים, מזכיר או פקיד אחר של החברה או האגודה השיתופית, או כי עשייתה הוקלה עקב כל הזנחה מצדם, יהיו רואים אותם — וגם את החברה או האגודה השיתופית — כאשמים בעבירה, והם יהיו צפויים להיחבצו לדין וליענש בהתאם לכך.

(4) מקום שפעל או חדלן-מעשה, שמעביד אחראי להם לפי הפקודה הזאת, הנם בעצם פעלו או חדלן-מעשהו של איזה סוכן, משמש, עובד או אדם אחר, יאשמו אותם סוכן, משמש, פועל או אדם אחר בעבירה, ויהיו צפויים לאותו העונש עצמו, שלו היו צפויים אילו היו המעביד.

כוחו של מעביד
לפטור עצמו
מאחריות עם חיובו
בדין של העברייני
למעשה.

11.—(1) מקום שנאשם מעביד בעבירה לפי הפקודה הזאת, יהיה זכאי לבקש כי יובא בפני בית-המשפט, בזמן המיועד לדיון באשמה, כל אדם אחר שאותו הוא מאשים כעברייני למעשה, לאחר שיאשים אותו כהלכה וימסור לקטיגור הודעה בכתב על כוונתו לעשות כן לא פחות משלושה ימים מראש; ואם לאחר שתוכח עשיית העבירה יוכיח המעביד כדי הנחת דעתו של בית-המשפט —

(א) כי שקד כהלכה על כפיית ביצועה של הפקודה הזאת, וכן
(ב) כי האדם האחר הנ"ל עשה את העבירה הנדונה בלא הסכמתו, סיועו החשאי או חדלון מעשהו במזיד,

יחוייב אותו אדם אחר בדין על העבירה, והמעביד לא יאשם בעבירה, והאדם שיתחייב בדין כנ"ל יהיה, לפי ראות-עיניו של בית-המשפט, צפוי גם לתשלום כל הוצאות שתהיינה כרוכות במשאומתן המשפטי. בכל מקרה כזה יהיה הקטיגור זכאי לחקור בחקירת-נגד את המעביד, אם הוא מעיר, וכל עדים שיומנם לסייע להאשמתו, ולזמן עדים מזימים.

(2) משמתלבן כדי הנחת דעתו של בודק — בזמן גילוי עבירה —

(א) כי המעביד שקד כהלכה על כפיית ביצועה של הפקודה הזאת; וכן
(ב) מיהו האדם שעשה את העבירה; וכן
(ג) כי העבירה נעשתה בלא הסכמתו, סיועו החשאי או חדלון-מעשהו במזיד של המעביד ומתוך הפרת פקודותיו,

יתבע הבודק לדין את האדם שהוא חושב אותו לעברייני למעשה, בלי לתבוע תחילה לדין את המעביד.

ענשים.

12.—(1) כל אדם המעביד אשה כלשהיא בניגוד להוראה כלשהיא מהוראותיה של הפקודה הזאת, יהיה צפוי — משיתחייב בדין — בגין כל אשה המועבדת כנ"ל, על העבירה הראשונה — לקנס של עשרה פונטים, ועל כל עבירה שלאחרי-מכן — לקנס של עשרים וחמישה פונט או למאסר של חודש ימים, או לאותם שני ענשים כאחד.

(2) כל אדם —

(א) המפריע או משהה כל בודק בשעה שהוא משתמש כחוק בכל כוח שהוענק לאותו בודק בפקודה הזאת או לפיה;

(ב) המסרב מלענות או משיב תשובה כוזבת בכל חקירה המורשית בפקודה הזאת או לפיה;
(ג) החולל מלהראות כל פנקס, תעודת-אישור, ספר, הודעה או תעודה, שהוא נדרש להראותם בפקודה הזאת או בהמשך לה;

(ד) המסיר, פוגם או מטשטש כל הודעה, פנקס, תעודת-אישור, ספר או תעודה הנשמרים או מוצגים בהתאם לפקודה הזאת; או

(ה) המסתיר או מונע, או מנסה להסתיר או למנוע, כל אדם או אשה מדהתייב בפני כל בודק או מלהחקר על-ידו,

יאשם בעבירה ויהיה צפוי — משיתחייב בדין — לקנס של עשרה פונטים, ובמקרה חיוב שני בדין, או חיוב שלאחר-מכן, לפי הסעיף-הקטן הזה, במשך שנתיים מיום חיובו האחרון בדין על אותה עבירה — לקנס של עשרים פונט, או — בכל אחד ואחד מאותם מקרים — למאסר של שלושה חדשים, או לאותם שני ענשים כאחד.

(3) כל אדם —

(א) המזייף או מחקה מתוך זיוף כל תעודת-אישור הנדרשת בפקודה הזאת, לפיה או לצרכיה;

(ב) הנותן או חותם כל תעודת-אישור כזאת, והוא יודע בה שהיא כוזבת בפרט ממשי כל-שהוא;

(ג) המוציא לשימוש ביודעים כל תעודת-אישור כזאת, שזויפה, חוקתה מתוך זיוף או שהנה כחבת כנ"ל, או משתמש בה ביודעים;

(ד) המוציא לשימוש ביודעים כל תעודת-אישור כזאת כתעודת-אישור החלה על אדם כל-שהוא, אי-על-פי שאינה חלה כנ"ל, או משתמש בה כך ביודעים;

(ה) המתראה כאדם כלשהוא הנקוב בשמו בכל תעודת-אישור כזאת;

(ו) המתיימר בשקר שהוא בודק;